

PALMA

Ca-Nostrà

EPOCA SEGONA
ANY VI : NÚM. 95

SEMANARI MALLORQUI
Inca, 24 Janer de 1925

Redacció Administració
Murta, 5. - Inca

A UN JOVE

SOMNIAR I PENSAR

Si ets obrer, alguna vegada hauràs somniat que, de cop i volta, tas fet ric i no pas treballant. Hauràs somniat que la feina t'ha anal minvant fins tornar-se no-rès; que la retribució ha pujat, pujat, fins cucullar-te la mà de diners. Així guanyant i no treballant hauràs somniat com conseqüència lògica (els somnis també tenen la seva lògica) que les coses que per viure es necessiten no són filles del treball sinó que plouen del cel o surten de la terra ensenyant i desfent-se d'una moneda.

Bah! bah! Val més pensar que somiar. Val més acceptar la llei del treball com una llei de la nostra naturales caiguda, i les harmonies econòmiques com manifestacions de la Providència Divina, que no convé de cap manera destorbar.

I així pensant per aquest camí o caminant per aquests pensaments, anar a cercar allà on es troba el millor benestar.

I el màximum de benestar rau molt lluny d'aont se sol buscar.

Precisament, perquè el capital i l'empresari et disputen legitimament una part dels productes, tens de procurar que amb menos

quantitat d'ells quedin satisfets, cosa que es pot obtenir:

1.º Minvant tot lo possible el risc del capital i el seu desgast.

2.º Apaivagant l'ambició, adhuc legítima de l'empresari.

3.º Aumentant la eficàcia de la empresa. Llavors si que la línia de conducta et queda ja ben tirada.

Et convindrà mantenir la pau i l'ordre i mantenir-te en la obediència a l'autoritat del treball, i et convindrà també no regatajar el treball ni en temps ni en bona voluntat, fins allà on les teves forces i les teves necessitats espirituals i familiars ho permetin. El capital i l'empresari, com més assegurat tenen el guany, de més petit guany, s'aconsonlen.

Si això encara no et satisfà i et trobes amb forces i vocació d'arribar a empresari, el camí no és pas barrat; la fidelitat, la moralitat i la intel·ligència t'aplanaran el camí, perquè et serviran per atraure't la confiança del capital que et fa falta. L'associació lleial i honrada amb els teus companys de treball i amb els altres elements de la empresa et posaren en un grau més alt de llibertat per a la contractació del teu treball, i per la cooperació de molts els obrers poden transformar-se en empresaris conjuntament.

Fins és possible en una empresa que hagi assolit un punt elevat de disciplina i ordre, que un empresari ardit i una cooperació obrera fidel es reparteixin amigablement els beneficis de la empresa.

Ara posa-hi a tot aquest tapis entrelaçat de colors harmònics un mar d'autoritat social, i et trobaràs que moltes menos coses abastaran a tothom i que moltes menos necessitats seran més fàcilment satisfetes.

Es aquesta i no cap altra la via que porta al major benestar econòmic de l'obrer. Pensar altra cosa no és pensar; es un somniar de malalt, que, abrusat per la febre, ha perdut la clara comprensió de la realitat.

JAUME RAVENTÓS

EL REI

Dos porquerols s'aplegaren
fosca nit, en la vessant,
i de la serra escamparen
la mirada pe'l voltant.

Allà enfora, tota encesa
de llum dins la fosquedat
fèia a son Rei escomesa
la marítima ciutat.

I els minyons de la muntanya
des de l'alta solitud,
veien la boirina estranya
d'aquell món desconegut.

—Més, el Rei; com ès? li dèia
el menut al campanyó.
I el gran resposta li feia
com qui resa una oració:

—«El Rei sab les Escritures
i tots els llibres, de cor,
i, com les xexes madures,
sos cabells són colò d'or.

Mots que surten de sos llabis
de jenolls són beneïts.
Té les unses dins alfabis
en soterranis humits.

En son trono fa justici,
guanya d'un pam als més alts,

i du socors al hospici
pels pobres i pels malalts.

Dels petits ja mai s'oblida
i als potentats posa frè,
i els cavallers per la brida
li duen el palafrè.

Escampen flors a balquena
quant travessa la ciutat,
i del sol i la serena
sota pàli va guardat.

Totes d'or són ses vaxelles,
són de ploma sos coixins,
i estàn plens de fontanelles
d'aigo d'olor sos jardins.

El foc de la carbonissa
mai s'apaga en els fogons,
ni acaba la plomadissa
de perdius i d'e capons.

Al malanat que gemega
gira'l pas de son cavall,
i desparteix al qui pega
del pobret que té devall.

Du armini damunt l'espala,
ès de porpra son mantell,
i si'l segon ès el balle
el primer de tots ès ell.»

Així diu; i sa paraula
escolta calladament,
com figura de restaule,
boca uberta, l'ignocent.

I en son jaç de fulla tova
el menut se va adormint
i somnia un reial jove
que porta espasa en el cint.

Veu sa figura gallarda
que travessa l'ausinar
i els porcellins de la guarda
se deturen de furgar.

La feble llum espurvetja
en l'anell que porta al dit,
i en els ullons d'atzabetja
del remat esporuguit.

Es un rei blanc com la xexa
i al passar prop del minyó
se treu confits i n'hi deixa
un grapat din el serró...

Així un dorm i somnia;
l'altre sona el flaviol,
i bresant-se en l'armonia
el seu propi cantusol,

veu alluny la ciutat vella
claretjant de goig festiu,
com negra mata masella
de lluernes del estiu;

I la mar il·luminada,
reflectin en son mirall
com una flota encantada
de navilis de crestall.

JOAN ALCOVER

CONTRA LA BLASFÉMIA

CARTA PASTORAL DEL
RVM. DR. LLOMPART

A la felicitació que aquesta Direcció dirigi al Prelat inquer amb motiu de la seva assignació per Mallorca, ens contestà enviant-nos la benedicció, i un poc més tard reberem la Carta Pastoral que publicà pel passat advent sobre la blasfèmia. En l'impossibilitat de reproduir-la tota entera per la seva llargària, copiam, a continuació, algunes parrafades que bastaràn perque nostres lectors puguin veure la sàbia doctrina que exposa; i que, en alguns punts, los serà ben nova i interessant per descobrir la gravedat del maleït vici del blasfemar.

A poco que nos detengamos en reflexionar sobre la naturaleza de este vicio, habremos de comprender cuan horrible perturbacion introduce en las relaciones del hombre con Dios y en el orden creado y que con sobremanera terribles la consecuencias y efectos que deben temerse de este pecado.

No basta decir que constituye pecado mortal segun su especie, el cual no admite parvedad de materia; es necesario añadir que reuniendo en si la malicia de otros muchos, resulta tan abominable a los ojos de Dios como de una gravedad incomprendible al entendimiento del hombre iluminado por la luz de la fe o guiado simplemente por la recta razón natural.

No busqueis en el blasfemo aquellos saludables sentimientos que deben inspirar a la criatura inteligente la idea de su Creador y la consideración de sus adorables perfecciones. Encontrareis en su espíritu, tal como se revela en su lenguaje, de la obediencia debida a la suprema autoridad de Dios que debe reconocer y acatar; nada de res-

pecto y adoración a la santidad infinita; nada de la debida correspondencia a aquel amor paternal de que le hace objeto el corazón divino y que es principio único de cuanto bueno puede el hombre poseer y esperar. Manifiéstase sin aquel temor fillal y saludable que, conteniéndole en el cumplimiento de sus deberes, sería el principio de su verdadera sabiduría, y su corazón no sabe sentir aquella tranquila confianza en la providencia i misericordia divinas, que es el sostén de la débil criatura entre las tempestades o naufragios de la vida temporal; en medio de éstas no sabe refugiarse en el puerto de la esperanza que le enseñaría su fe en las consoladoras verdades reveladas para el consuelo del corazón atrulado y reparación de sus pérdidas espirituales.»

«Cuando se ha dejado dominar por este vicio y ha soltando el freno a su lengua inmunda, ya no reduce sus ataques a uno o algunos puntos del dogma católico o de la moral cristiana; rompe todo dique que se oponga a su perverso instinto y hace objeto de su sarcasmo o impia negación cuanto de más santo le ofrecen su propia instrucción religiosa o la caritativa advertencia de sus hermanos. No admite reflexión o aviso alguno; nada le detiene en sus progresivas negaciones o sacrílegas imprecaciones; de todo reniega, maldice y abomba. Su pecado, como opuesto a la fe, mejor que simple herejía levantada contra una verdad particular, debe llamarse herejía universal; mientras que por su objeto considerado en su oposición con las demás virtudes, merece el calificativo de pecado universal».

«No sabemos para qué anunció el apóstol Santiago el juicio sin misericordia (1) mejor que para los blasfemos que no supieron compadecerse de su propia alma, ni de aquellos que hubieron de sufrir el escándalo de sus sacrílegas blasfemias.

Además de constituir la blasfemia, como acabamos de ver, una grave transgresión de la ley divina, es un verdadero crimen de lesa naturaleza. La voz del blasfemo es una nota discordante en el concierto universal con que todas las criaturas recocen a su supremo Hacedor, a su modo su dominio y autoridad y le entonan himnos de alabanza».

(1) Jacob, II. 13.

Cronica d'Inca

Dia 17.— Avui per esser el dia de Sant Antoni Abat, la majoria de la gent i de les fàbriques no treballa. An el carrer Major es fa la tradicional bendicció de les cavalleries, arreplagant-se molta gent per veurer-

les passar; ja es presenten alguns desfrescats.

Dia 19.—Parteixen a Madrid per assistir els actes d'homenatge als Reis, don Miquel Pujadas, Batle d'Inca, i don Miquel Mir, primer tinent, que porten la representació de l'Ajuntament, i don Josep Noguera, que la du de la societat cultural L'Harpa d'Inca.

Dia 20.—Es el dia de Sant sebastià. Aquesta festa, que nosaltres hem vist que se observava el descans com un dia riguros de precepte, es caiguda en tal decadència tothom treballa.

A la església s'ha feta la festa acostumada i an el carrer del Cep el tradicional Rossari al sò de guiterres, davant la capella del Sant.

—A Sant Francesc, ja han comensat la devoció dels tretze Dimars. Se fa durant la missa primera, a les set i mitja i el vespre amb sermó pel Superior del convent, Rmt. P. Pere J. Cerdà, que ha pres per tema de les seves conferències doctrinals el sermó de la Montanya de l'Evangeli, explicant les benaurances

—En virtut d'un acord près per l'Ajuntament de la ciutat d'Inca, el Batle don Miquel Pujadas, ha enviat als Reis d'Espanya el següent comunicat:

«Tengo el alto honor i la inmensa satisfacción de comunicar a VV. MM. que el Ayuntamiento en pleno, que presido, en sesión extraordinaria del dia quince del corriente, acordó, unánimemente, nombrarles Alcaldes honorarios de esta ciudad, congratulándose de ello todo el vecindario, que conserva el entusiasmo con que os aclamó al regresar de Italia

Dios guarde a VV. MM. muchos años.

A. L. R. P. de VV. MM.

El Alcalde
Miguel Pujadas

A SS. MM. los Reyes de España don Alfonso XIII y doña Victoria Eugenia»

Dia 23.—Les dames de la Creu Rotja han organitzat una funció de gala on el Teatre d'Inca, com homenatge al Rei

A l'escenari, artísticament endonat, apareixen les semblances dels Reis.

Presidia D.ª Ampar Cavalton, Presidenta de la Creu Rotja, tenent a sos costats don Pere J. Fornés, que representava l'Autoritat civil, el Coronell, el Jutge, el Cura Pàroco, el Missè Amengual i els senyors Sacristà i Canet.

El Teatre estava bastant bé de concurs.

El programa se desplegà amb solemnitat amb el següent orde.

La canción del soldado pels soldats i bandes del regiment d'Inca, baix la batuta de don Josep Balaguer.

Seguidament, don Pere J. Fornés, s'acercà, i en nom de l'Autoritat civil, que representava, per donar les gràcies a tots els qui contribuïen a aquella festa d'homenatge als Reis.

D. Juli Sacristà feu un parlament exposant l'objecte del festival.

La candorosa nina, Josepa Llompart, recità el manòleg *La Muñeca*.

La celebrada violinista, damisela Cristeta Goñi, acompañada del pianista don Josep Vicens, tocà artísticament, brauament i soberanament les belles composicions Spanish Dance Relsfeld —Romance Grodz-ki.—Chanson Luis XIII Couperin-Kreisler. —He Jre Kati Hubay.

Se va fer un quadre plàstic que representaren les nines Catalina Noguera, Joana Beltrán, Bárbara Gelabert, Joana Depuy, Antonia Gelabert i els nins Joan Beltrán. Totes les nines eren educandes de la Academia de donya Severa Madariaga.

Ultimament el reputat Missè, don Miquel Amengual, va fer la apologia del Rei d'Espanya, planyent-se de la campanya de difamació que s'ha fet en contra ell a l'extranger.

Va esser llargament aplaudit com heu foren tots els números.

Acabà la festa amb uns entusiastes visques al Rei, que donà el Coronell i foren contestats pel públic, ruïdosament.

“Cítrímundí,,

SEMANARIO INFANTIL

Historietas, Monos, Arte, Viajes, Curiosidades, etc.

Gran concurso de regalos: Primer premio, 1.500 pesetas

Precios de suscripción:

Año.	. 12 pesetas.
Semestre.	. 6'50 "
Trimestre.	. 3'25 "

Se suscribe en el establecimiento de CA-NOSTRA y se venden números sueltos a 0'25.